

Adı : .....
Soyadı : .....
Sınıf / No : .....
Okulu : .....

Soru sayısı : 8
Sınav süresi : 40 dakika (1 ders saati)

1. Türklerin tarih boyunca kullandıkları alfabelerin adlarını yazınız. Tarih boyunca fazla alfabe değişiminin Türkçeye ve Türk edebiyatına olumsuz yansımaları kısaca yorumlayınız. (10 puan)

Türkler tarihi süreçte "Kök Türk, Uygur, Arap, Kiril ve Latin" alfabelerini kullanmıştır.

Türklerin birden çok alfabe kullanması, alfabelerin ait olduğu dillerden Türkçeye yeni sözcüklerin girmesine ve devamında Türkçenin hızlı değişmesine neden olmuştur. Türkçenin yaşadığı bu hızlı değişim, süreç içerisinde verilen eserlerin anlaşılmasını bir sonraki nesil adına zorlaştırmış, Türk edebiyatındaki kopuklukları da beraberinde getirmiştir.

2. Aşağıda verilen parçaların anlatıcısını ve bakış açısını ilgili boşluklara yazınız. (10 puan)

Burcun tepesinde beyazlı siyahlı bir bayrak dalgalanıyordu. İki bin kişilik muhasara ordusunun çadırları, kaleye giden geniş yolun sağındaki büyük dişbudak ağaçlarının etrafına kurulmuştu. Yerlere kazıklanmış kır atlar, sık sık başlarını kaldırarak kişniyor, tırnaklarıyla kazmaya çalıştıkları toprakların nemli çimenlerini otluyordu.

Anlatıcı: **Üçüncü (O) Ağızdan Anlatıcı**

Bakış Açısı: **Gözlemci (Müşahit) Bakış Açısı**

Bu işe başlayalı epey zaman olmuştu, birkaç yıl içinde yaklaşık olarak kırk ruble biriktirmeyi başarmıştım. Yani, palto için gerekli olan paranın ilk yarısı elimdeydi ama diğer yarısını nereden bulacaktım? Akşamları çay içmeyi bırakacak, mum da yakmayacak ve en önemlisi daha çok çalışacak eve bile iş getirecektim.

Anlatıcı: **Birinci (Ben) Ağızdan Anlatıcı**

Bakış Açısı: **Kahraman Bakış Açısı**

3. ... Kapıyı açıp bahçeye girdim. Umduğum kadar bakımsız değildi. Her şey yerli yerinde. Dut ağacı, taş duvar, köşede kullanılmayan sarnıç. Toprak kokusunu içime çekince heyecanım yatıştı biraz. Gövdem rahatlayıp gevşedi. Tam sırasıdır. Şimdi çıkmalıyım sofaya, hemen şimdi. Kaç yıl oldu... Kaç yıl oldu seni görmeyeli, sesini duymayalı. Sofanın tahta döşemesine ayak basmayalı kaç yıl oldu!

Bu hikâyeyi beş satırdan az olmamak koşuluyla devam ettiriniz. (20 puan)

(Yazınız; türün özelliklerine göre konunun işlenmesi, başlık, imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Belirlenen ölçütler doğrultusunda öğrencilerin vereceği yanıtlar, öğretmen değerlendirmesine bırakılmıştır.

4. Cümlesi (herkes) doğrudur sen doğru isen
Doğruluk bulunmaz sen eğri isen dizelerindeki altı çizili söz grubuyla anlatılmak isteneni kısaca yazınız. (10 puan)

İnsan, önce kendi doğru olmayı başarabilmeli ve sonrasında diğer insanlardan doğru olmayı beklemelidir.

Değerlendirme Notu: Altı çizili söz grubunun dışına çıkarak verilen dizelerin tamamından hareketle doğruluğun önemi doğrultusunda verilecek yanıtlar öğretmen değerlendirmesine bırakılmıştır.

5. Aşağıda verilen dizelerdeki öne çıkan edebî sanatları gerekçesiyle birlikte ilgili boşluklara yazınız. (10 puan)

Siz geniş zamanlar umuyordunuz
Çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek

Sanat: **Tezat**

Gerekçesi: **Geniş ve dar sözcüklerinin karşıtlığından faydalanılarak tezat yapılmıştır.**

Sallansın dalların salıncağ gibi
Bakma güneş ısıtsın varsın

Sanat: **Teşbih**

Gerekçesi: **Dallar, sallanmak yönüyle salıncağa benzetilmiştir.**

6. Dövene elsiz gerek
Sövene dilsiz gerek
Sen derviş olamazsın
Derviş gönülsüz gerek

Bu dizelerde öne çıkarılan evrensel değeri bularak bu değer hakkındaki görüşlerinizi kısaca yazınız. (10 puan)

Verilen dizelerde evrensel değer olarak hoşgörü öne çıkarılmıştır. Sorunun devamında öğrencilerden bu evrensel değerle ilgili görüşlerini yazmaları beklenmektedir.

Değerlendirme Notu: Beklenen yanıtın dışında sevgi, saygı vb. yanıtlar da doğru kabul edilecektir.

7. Aşağıda verilen eserlerin yazarlarını ilgili boşluklara yazınız. (10 puan)

Kutadgu Bilig	→	Yusuf Has Hâcip
Atabetü'l-Hakâyık	→	Edip Ahmet Yükneki
Budalanâme	→	Kaygusuz Abdâl
Kanuni Mersiyesi	→	Bâkî
Şikâyetnâme	→	Fuzulî

8. Aşağıdaki dizelerde yer alan isim tamlamalarını bularak tamlamaları ve türlerini ilgili bölümlere yazınız. (20 puan)

İsim Tamlaması

İsim Tamlamasının Türü

Eğerlesinler atımın ikisin
Fethedeyim düşmanların hepisin
Sabah namazında Bağdat kapısın
Allah Allah deyip açtı Genç Osman

Atımın ikisi

Belirtili İsim Tamlaması

Düşmanların hepsi

Belirtili İsim Tamlaması

Sabah namazı

Belirtisiz İsim Tamlaması

Bağdat kapısı

Belirtisiz İsim Tamlaması